GAZETA HANDLOWA.

Nr. 207. Warszawa, dnia 10 (22) września. Środa. 1869.

Cena prenumeraty: *w Warszawie:* kwartalnie rsr. 2 kop. 10; miesięcznie kop. 70. Za odnoszenie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5. Numer pojedyńczy kop. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcya Gazety za opłatą od wiersza drobnem pismem, lub za jego miejsce po kop. 5.

Biuro Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiéj w drukarni pod Numerem 619.

Warszawa, dnia 22 września.

Podróż hr. Beusta i dziś jeszcze jest głównym przedmiotem zajęcia opinii publicznéj. Pisma austryackie widocznie przywiązują do niej większą wagę polityczną lubo milczą co do właściwych jej celów. Przyznają one, że zaproszeniu na obiad do królowej Augusty pruskiej nie zupełnie obcą była polityka. Królowa miała wyrazić kanclerzowi austryackiemu życzenie przywrócenia przyjacielskich stosunków między Prusami i Austryą. Hr. Beust zna się osobiście z królową pruską jeszcze z czasów gdy był prezesem saskiego gabinetu, mógł więc, jak przypuszczają pisma austryackie, w odpowiedzi na życzenie wyrażone przez królowę, wypowiedzieć jej całą prawdę w przedmiocie stosunków dzisiejszych prusko-austryackich.

Pomimo niezaprzeczenie politycznego charakteru podróży hr. Beusta publiczność nie tak prędko zapewne dowie się dokąd właściwie zmierzał i jakie były podróży tej rezultaty. Jakiekolwiek zaś są jego zamiary unika on starannie narażenia się ktorejbądź stronie. Przyjąwszy zaproszenie na obiad w Baden-Baden, nie będą mogli w Berlinie zarzucać mu przyjęcia takiego samego zaproszenia w St. Cloud lub w Ouchy. Jeżeli hr. Beust, powiada „Neue freie Presse‟ wszędzie jednakowe przyjacielskie znajdzie przyjęcie z pewnością liczyć można, że podróż jego o ile się odnosi do polityki, ma na celu najzupełniej pokojowe widoki. Zaiste w pokojowe zamiary gabinetu wiedeńskiego i hr. Beusta wątpić nie można, ale dążności pokojowe z rozmaitych stron, rozmaicie się przedstawiają. Jeżeli np. Prusy mają zamiar rozszerzenia jedności niemieckiej na państwa południowe, to w ich rozumieniu usposobienie pokojowe zasadza się na nieprzeszkadzaniu im w tym kierunku. Ze stanowiska Austryi zaś dowodem usposobienia pokojowego przeciwnie być może obstawanie przy dzisiejszem stanie rzeczy. Tak tedy dążności pokojowe z różnych stron różnie pojmowane mogą w danym razie wywołać nieporozumienie. Dziennik urzędowy wirtembergski potwierdza doniesienie „Nat. Ztg.“ wczoraj już przez nas przytoczone, że hr. Beust w przejeździe przez Sztutgart złożył p. Varnbüllerowi dłuższą wizytę. Jeżeli podczas tych odwiedzin mowa była o polityce, to zapewne rozwodzono się nie nad czem innem tylko nad stanowiskiem prawno-politycznem państw południowo-niemieckich, w którym to przedmiocie prezes wirtembergskiego gabinetu w ostatnich czasach wielką rozwijać miał czynność. Pomimo najszczerszych dążności pokojowych trudno przypuścić żeby gabinet austryacki zgodzić się mógł na zamierzone wcielenie państw południowych do związku północno-niemieckiego.

Podróże osób znakomite polityczne stanowisko zajmujących mają w ogóle przywilej zwracania w dzisiejszych ubogich w ważniejsze wypadki czasach, uwagi opinii publicznej. Do takich osób należy między innymi książe Karol rumuński. Prasa austryacka śledząca od dawna spraw rumuńskich, upatruje w wycieczce jego na zachód Europy ukryte głębokie zamysły polityczne. Czytelnicy przypomną sobie pogłoski niedawno temu obiegające po dziennikach zagranicznych jakoby w Bukareszcie myślano o ogłoszeniu księcia Karola królem rumuńskim lub dackim. Otóż prasa austryacka przypuszcza, że książe nie jest osobiście obcym tym zamysłom i że w podróży obecnej chce dla nich zyskać poparcie gabinetów zachodnich. W tym celu starać się chce o jedną z księżniczek europejskich, posiadających rozgałęzione wpływy rodzinne (podobno o księżniczkę duńską Thyrę). Ze względu na stosunek Rumunii do Turcyi przypisywane rumunom projekta zasługują na baczną uwagę. Książe Karol wprawdzie stanowczo zaprzecza wszelkim tego rodzaju zamysłom, lecz wiadomo, że władza jego nie jest absolutną, że przeciwnie jest on zależnym od stronnictwa p. Bratiano, które w znacznej części przyczyniło się do wyniesienia go na tron a uczyniło to za porozumieniem z Prusami jako demonstracyę zarówno przeciwko Turcyi jak Austryi. Odtąd wszystkie czynności rządu rumuńskiego wskazają wyraźnie zamiar postawieniu się na innem niż dotychczasowe stanowisku politycznem a przedewszystkiem zyskania większej od Porty niezależności. Wskazywały ku temu i wskazują ciągłe Rumunii uzbrojenia. Armia jej licząca lat temu kilka zaledwie parę tysięcy żołnierzy, doprowadzoną została do siły blisko 40,000 ludzi, wybornie uzbrojonych i nieźle wyćwiczonych. Na utrzymanie porządku wewnątrz kraju siły te są za wielkie. Powiększenie zatem armii może mieć tylko na oku ewentualności wojenne. Dążności zresztą przeważające w Bukareszcie dostatecznie objaśniają agitacye rumuńskie przeciwko Porcie i Węgrom. Zeszłoroczne np. powstanie

O ZNACZENIU STATYSTYKI DLA ŻYCIA.

(Dalszy ciąg—patrz Nr 206).

Na szczególną uwagę zasługują zatrudnienia rozmaitych klas i stanów w stosunku do zdrowia. Ważném np. jest spostrzeżenie że w czasie nawet pokojowym umiera daleko więcéj młodych ludzi w wojsku, aniżeli gdyby ich przy zwyczajnych zatrudnieniach zostawiono, lub gdyby po wyuczeniu ich wojennego rzemiosła, rozpuszczono ich do domów, by w razie potrzeby napowrót ich pod chorągwie powołać.

We Francyi na przykład gdzie najdokładniejsze spisywane są w téj mierze dane, obliczono, że długość życia w ogóle w prawdzie się zwiększa, ale z wyjątkiem jednéj klasy wiekowéj, to jest od 20 do 25 lat, w któréj śmiertelność owszem przybiera. (Bertillon). Pochodzi to ztąd, że od czasów restauracyi armia bywa wciąż zwiększaną, i że owa klasa wiekowa stanowi jedyne źródło ciągłego jéj odradzania się.

Niemniéj godną zastanowienia jest np. okoliczność, iż duchowni przecięciowo daleko dłużéj żyją niż lekarze w czasie nawet wolnym od epidemii, tak, że wiek pierwszych w jednéj i téj saméj miejscowości przecięciowo 66 lat wynosi, gdy drugich zaledwie 52 dochodzi. W ogóle z całego tak zwanego stanu uczonego, lekarze najkrócéj żyją.

Największe znaczenie będą miały badania mające za przedmiot rozmaite klasy ludności fabrycznéj.

„Dama”—powiada jeden z angielskich spostrzegaczy, „dama która ze swéj jedwabiem wybitej sofy, z ukontentowaniem na swój salon spogląda, winna przynajmniéj wiedzieć o cierpieniach, jakie wyrób tych wszystkich błyskotek jéj bliźnim spowodował. Gdyby lśniąca się karta wizytowa przemówić mogla, opowiedziałaby o paraliżem tkniętéj dłoni swego wytwórcy. Owe wspaniałe lustro, odbijające cały przepych dokoła nagromadzony, wyobraża drżącą postać wynędzniałego robotnika, którego merkuryalne wyziewy przy téj robocie zwolna zatruły. Te bogate i wykwintne zasłony u okien przyprawiły o śmiertelną chorobę biednego tkacza, zmuszając go do ciągłego gniecenia żołądka o warsztat. Obicia nawet na ścianach, zdobne barwami na jakie tylko wiosna zdobyć się może, okryły palce robotnika niebezpiecznemi wrzodami... I wszystkie te cierpienia, z których niejedno dałoby się usunąć, znoszonemi bywają bez szemrania, bez skargi. Jeden robotnik upada w szeregu i drugi wnet go zastępuje, by wkrótce może przez trzeciego być zastępionym”...

w Bulgaryi po większej części dziełem było p. Bratiano. Rumunia co najmniej w tym samym stopniu zależną jest od Porty co wice-król egipski; jeżeli zaś sułtan tego ostatniego pociągnął do odpowiedzialności za przekroczenie przywilejów jemu przysługujących, może się toż samo powtórzyć z księciem Karolem, bez względu na to, że stanowisko jego osobiste znacznie się różni od stanowiska Izmaela paszy. Pisma wiedeńskie już od dawna zapowiadają że po Egipcie przyjdzie kolej na Rumunię tłumaczyć się w Konstantynopolu.

Podróż na wschód cesarzowej Eugenii przyjdzie podobno do skutku. Ambasador turecki w Paryżu Djemil pasza wyjechał do Konstantynopola wyprzedzając przybycie cesarzowej. Pomimo to pozostaje prawdopodobniejszem, że cesarzowa uda się wprawdzie na wschód, lecz wprost do Egiptu i wróci ztamtąd do Francyi po otwarciu kanału suezkiego.

Z innych wiadomości zaznaczyć należy, że sułtan kazał oświadczyć wice-królowi, iż cieszyć się będzie z przybycia jego do Konstantynopola ale w takim tylko razie, jeżeli poprzednio zgodzi się na żądania objęte pismem wielkiego wezyra.

Z Waszyngtonu donoszą o długiej konferencyi odbytej między p. Fish, ministrem spraw zagranicznych unii, a posłem rządu tymczasowego wyspy Kuby.

Paryż, 19 września. Ambasador austryacki książę Metternich przybył tu ze Strasburga gdzie miał konferencyę z hr. Beustem. Fałszywą jest podobno pogłoska jakoby kanclerz austryacki przybyć miał do St. Cloud.

Londyn, 20 września. Według telegramu „Times'a" z Filadelfii z d. 19 t. m. poseł amerykański w Madrycie jen. Sikles uwiadomił w Waszyngtonie, że propozycya odnosząca się do kwestyi kubańskiej ogólne wywołała niezadowolenie i że ze strony rządu hiszpańskiego odrzuconą została. Poseł sądzi, że Hiszpania nie będzie się układać na podstawie sprzedaży Kuby i że prawdopodobnie znajdzie w tej mierze poparcie u Francyi i Austryi.

Bukareszt, 19 września. Na dzisiejszem posiedzeniu senatu w którem naradzano się nad projektem prawa dotyczącym poboru 7200 rekrutów odpowiedział minister Cogolniczano na interpelacyę senatora Jonesco. Polityka zakreślona księstwom położeniem i traktatami zasadza się na zupełnej neutralności. Księstwom służy prawo utrzymywania armii nie w celu zdobyczy lecz dla obrony. W tym duchu skreślony jest traktat paryzki dozwalający Rumunii utrzymywać własną siłę zbrojną. Przy głosowaniu projekt prawa 37 głosami przeciwko jednemu przyjęty został. (*Nordd. Allg. Ztg., Ind. Bl.*)

Telegramy Handlowe.

Szczecin, 20 września. (Targ zbożowy). *Pszenica* w miejscu 62—73; z dostawą we wrześniu i październiku $63\frac{1}{2}$, na wiosnę $64\frac{1}{4}$. *Żyto* w miejscu $48\frac{1}{2}$—51; z dostawą we wrześniu i październiku $48\frac{3}{4}$, w październiku i listopadzie $48\frac{3}{4}$, na wiosnę $48\frac{1}{4}$.

Paryż, 20 września. Mąka z dostawą we wrześniu 60.50, w listopadzie i grudniu 62.—, w styczniu i kwietniu 62.

Hamburg, 20 września. (Targ zbożowy). *Pszenica* i *żyto* w miejscu bez pokupu. *Pszenica* na dostawę niżej w cenie; w *życie* interes słaby. *Pszenica* z dostawą we wrześniu za 5,400 ℔ 117, we wrześniu i październiku $116\frac{1}{2}$, w październiku i listopadzie 116, w kwietniu i maju 115. *Żyto* z dostawą we wrześniu za 5,000 ℔ 86, we wrześniu i październiku 85, w październiku i listopadzie 84, w kwietniu i maju 82. W *owsie* interes słaby. W *okowicie* spokojnie, w miejscu 24; z dostawą we wrześniu 24, we wrześniu i październiku $23\frac{1}{4}$, w październiku i listopadzie 22. *Kawy* ceny mocne. *Cynk* bez ożywienia. *Oleju skalnego* ceny niezmienione, w miejscu 16; z dostawą we wrześniu $15\frac{1}{2}$, we wrześniu i grudniu $15\frac{3}{4}$.

Amsterdam, 20 września. (Targ zbożowy). Interes w *pszenicy* bez ożywienia. *Żyto* w miejscu niższe w cenie; z dostawą w październiku 202, w marcu 201. *Rzepak* z dostawą w październiku 77, w kwietniu 80. *Oléj rzepakowy* z dostawą w jesieni $40\frac{7}{8}$, w maju $42\frac{1}{2}$.

Antwerpia, 20 września. (Targ zbożowy). *Pszenica* i *żyto* bez zmiany. (*Olej skalny*). Rafinowany typowo-biały w miejscu $56\frac{1}{2}$; z dostawą w październiku $56\frac{1}{2}$, w listopadzie i grudniu 57: bez zmiany.

Brema, 20 września. (Olej skalny). Standard white w miejscu $7\frac{1}{24}$ tal. w złocie. Żądanie lepsze.

Londyn, 20 września. (Targ zbożowy). Ceny *pszenicy* o 1 sz. niższe, przy ograniczonym interesie. W *jęczmieniu* bardzo spokojnie. Ceny nominalne, niezmienione. *Owies* 3—6 p. niżéj przy małym interesie; *mąka* 1 sz. niżéj.

Liverpool, 20 września. (Bawełna). Obroty wynoszą 5,000 bel. Dowóz w dniu dzisiejszym 1,579 bel. Interes więcéj ożywiony.

Middling Orleans $13\frac{1}{8}$, middling amerykańska $12\frac{7}{8}$, fair Dhollerah $9\frac{7}{8}$, middling fair Dhollerah $9\frac{1}{2}$, good middling Dhollerah $9\frac{3}{4}$, fair Bengal $8\frac{5}{8}$, new fair Oomra 10, good fair Oomra —, Pernam —, amerykańska z dostawą w listopadzie i grudniu $11\frac{5}{8}$.

(*W. T. B. T. B. f. N. D.*).

Korrespondencye Gazety Handlowéj.

Petersburg, 17 września. (Witt i spółka). Od ostatniego sprawozdania naszego w interesie łoju większa jeszcze zapanowała cisza a ceny chwiały się częstokroć pomimo wiadomości pomyślniejszych nadeszłych z Londynu. Z powodu braku pieniędzy niektóre kontrakty na dostawę w sierpniu uregulowane zostały przy ustępstwie w cenie. Zwyczajny prima żółty łój świeczny nabyto dzisiaj po rs. $55\frac{3}{4}$, towar syberyjski po rs. 56, ukraiński rs. 57 w miejscu; za łój do wyrobu mydła przy małych ofiarowaniach rs. $56\frac{1}{2}$ żądano. Z dostawą we wrześniu prima łój żółty rs. 56, w sierpniu r. 1870 rs. 57, z zadatkiem rs. 3 żądano i rs. 56 ofiarowano. Wywieziono po dziś dzień 25,310 beczek (w r. z. 36,662 beczek).

Potaż. W tygodniu kupiono 500 beczek potażu prima kazańskiego po rs. 26 w miejscu i obecnie cena $26\frac{1}{2}$ mocno się trzyma. Z dostawą we wrześniu i październiku nie ma sprzedawców; na dostawę we wrześniu daremnie ofiarowano rs. $25\frac{1}{2}$ z wypłatą z góry. Secunda potażu brak. Prima popiół drzewny można nabyć po rs. 27 i po tej także cenie jest do zbycia partyjka popiołu drzewnego sofronowskiego. Wywieziono dotychczas 11,600 beczek potażu (w r. z. 14,450 beczek) zapasy wynoszą blisko 3000 beczek. Tegoroczna sprzedaż potażu po dzień dzisiejszy dochodzi do 14,000 beczek; dowozy więc w późnej jesieni spodziewane i dosyć liczne z trudnością zbyć przyjdzie.

Konopie czyste rs. 38—40; brak rs. 35—36, półczyste rs. 32—34. Wywieziono dotychczas 1,339,855 pudów konopi (w roku zeszłym 979,630 pudów),

W Anglii dostrzeżono, że szlifierze w Sheffieldzie, mianowicie tak zwani „szlifierze na sucho" (the dry-grinders), ze wszyskich robotników najgorzéj są postawieni. Zajmujący się szlifowaniem widelców dosięgają przeciętnie zaledwie lat 29. Drobny pył ze stali i z kamienia niszczy prędko ich zdrowie i życie. Dysekcya ich ciał pokazuje płuca czarno zafarbowane, jakby w atramencie umoczone, a ich tekstura, naturalnie gąbkowata podobna jest do gumy elastycznéj. Ale zapytacie, czemu nie zwilżają kamienia, aby zapobiedz unoszeniu się pyłu? Szlifierz na to odpowie, że pewne operacye na wilgotnym kamieniu uskutecznić się nie dadzą. Tak np. zaokrąglony grzbiet u brzytew i u nożyc tylko na sucho da się wyrobić. Nasuwa się jednak dalsze pytanie: po co ten grzbiet zaokrąglony? Czyż dla golącego istnieje jaka różnica czy grzbiet brzytwy jest okrągły lub kończasty? Czyż dama zajmująca się dla zabicia czasu robótką ręczną, nie poczułaby słusznego wstrętu do posługiwaniu się takiemi nożyczkami, gdyby wiedziała, że ich wyrób naraża na szwank życie jednego z jéj bliźnich? A jednak takie drobnostki nabierają niezwykłéj wagi, gdy idzie o zdrowie i życie całéj klasy robotników. Należy to zatem do najpiękniejszych zadań statystyki w takich razach spostrzeżenia zebrać i środki zaradcze obmyśleć. Robotnicy i fabrykanci łudzą się często sami co do skutków, ale rzeczą badacza jest na niebezpieczeństwo wskazać i środków ocalenia dostarczyć.

Obliczono że szlifierze w Shieffield dosięgają przeciętnie następnych tylko lat:

Szlifierze sierpów	38 lat
„ pił	35 „
„ pilników	35 „
„ noży stołowych	35 „
„ noży ze sprężynami	34 „
„ nożyc do wełny	32 „
„ nożyc zwyczajnych	32 „
„ brzytew	31 „
„ widelców	29 „

(Dalszy ciąg nastąpi).

Berlin, 18 września. (Wełna). W tygodniu ubiegłym sprzedaż ogólna wynosiła tylko 1,400 cetnarów. I tak: 200 cetnarów przedniéj pomerańskiéj wełny czesanéj nabyto po 52—53 tal. do Saksonii; 150 cetnarów przedniéj lekkiéj meklemburgskiéj po 46—47 tal. do Augsburga; 250 cet. staréj rosyjskiéj kupili przędzarze tutejsi po 38—40 tal.; około 300 cet. wełny polskiéj i średnio-przedniej poznańskiéj po 50—53 tal.; 400 cet. przedniéj poznańskiej fabrykantom krajowym (po 60 tal.). Z powodu zbliżania się jarmarku lipskiego mało fabrykantów odwiedza plac nasz; po ukończeniu jarmarku można ich się dopiero w większej spodziewać liczbie.

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

Kasy zaliczkowe w Królestwie Polskiem. Dyrekcya towarzystwa kredytowego ziemskiego wypracowała i przedstawiła do zatwierdzenia rządowi projekt, podług którego rs. 62,740 procentów od części funduszu rezerwowego towarzystwa przeznaczonéj na cele pożyteczne, mają być użyte na uposażenie kas oszczędności i pożyczkowych dla włościan. W każdym z 84 powiatów Królestwa ma być urządzona jedna taka kasa.

— Komisya specyalna próbowała 15 września siłę nowego mostu na Bugu, łączącego Brześć Litewski z drogą żelazną warszawsko-terespolską. Kilkakrotnie przejeżdżały wagony z ładunkiem 24,000 pudów. Ciężar ten pozostawiono na moście godzin 48. Rezultaty prób są zadawalniające.

— *Na jarmark w Łowiczu* przyprowadzono w pierwszych dniach do dwóch tysięcy koni, najwięcéj tabunowych z za Dniepru; obywatelskich mniéj. Ceny koni średnie od rs. 270—300. Tryki sprzedawano po 25—30 rs. Barany po rs. 30—50. Bryki z Końskich po 60—70 rs. Przytem jak zwykle zwieziono zapasy odzieży, obuwia i innych rozmaitości.

— *Losowanie akcyj drogi żelaznéj fabryczno-lodzkiéj* odbędzie się w dniu 5 października o godzinie pierwszéj z południa, przy ulicy Marszałkowskiéj w domu Nr 1066*p*.

— *Miasto Lublin* zmieniło się do niepoznania w ciągu lat ostatnich. Sklepy dawniéj dość nieschlujne obecnie przyjęły szatę bardzo czystą i porządną. Komfort i elegancya obok cen umiarkowanych są głównemi cechami handlów tamtejszych. Dwie fabryki nowo-powstałe fabryka cukrów i czekolady p. Masłowskiego i wyrobów tabacznych pp. Klinkowsztajna i Krasuckiego, zwiększyły ruch przemysłowy.

na Nowy Sącz i Palocse lub Bardjów do Preszowa, tudzież do Łańcuta lub Jarosławia.

— *Podróż próbną po kanale Suezkim* odbyła już fregata turecka „Lasif" z szybkością 10 kilometrów na godzinę. Jestto największa szybkość dozwolona na kanale przez regulamin.

— *Kongres międzynarodowy robotników* zamknął swe obrady 12 b. m. Jako miejsce zjazdu na rok przyszły wybrano Paryż, jako siedlisko Rady Głównéj Londyn.

— *Żegluga parowa na Brdzie* została niedawno zaprowadzona, głównie w celu holowania wielkiéj ilości drzewa idącego w tamte strony; dotychczas holowanie od Wisły do kanału Bydgoskiego odbywało się za pomocą koni. Na skutek zachęty prezesa regencyi bydgoskiéj, utworzyło się towarzystwo akcyjne pod dyrekcyą bankiera Aronsa w celu zaprowadzenia holowania za pomocą parowców. Koszta przedsięwzięcia niewielkie,—dochodzą do 48,000 talarów. Żeglugę rozpoczęto dnia 30 zeszłego miesiąca z użyciem machiny parowéj o sile 40 koni i łańcucha żelaznego długiego $1\frac{1}{2}$ mili. Na raz holuje się trzy szkuty lub 6—8 tratew. Koszta holowania końmi wynosiły od tratwy 9—10 tal., parowcem zaś 5—6 tal. Brzegi Brdy mają być w roku przyszłym uregulowane.

— Z *Petersburga* piszą do „National Zeitung" co następuje: „Na naszym targu pieniężnym przedmiotem głównego zajęcia jest podniesienie stopy procentu przez bank państwa. Przed tygodniem dla weksli podniesiono stopę do 5% a na zaliczki lombardowe do 6% z zastrzeżeniem terminu trzymiesięcznego; 10 września znowu podniesiono do $5\frac{1}{2}$ respective 7%, a dla prowincyj (Moskwę, Rygę, Mitawę i Odessę wyjąwszy) na 6%. Przeglądając bilanse banku państwa widzimy, że od 1 do 25 sierpnia portfel w stolicy powiększył się o $2\frac{1}{2}$ milj. a obecnie wynosi $8\frac{1}{5}$ milj.; zaliczki wynoszące $11\frac{1}{2}$ mil. zmniejszyły się o 100,000 rubli srebrem; bank państwa przejął od zostającego pod jego zawiadywaniem towarzystwa wzajemnego kredytu (w którem już przed miesiącem zaliczki wynosiły 37 milj.) część weksli tego towarzystwa. Są to sola weksle, na których pewność złożono papiery. Aby jednak towarzystwu przyznać podniesienie stopy procentu dla tej operacyi przez nie ulubionej, bank musiał dać przykład. Charakterystyką położenia obecnego jest to, że na targu publicznym pieniędzy nie brak; w ostatnich dniach dyskontowano jeszcze po 5%.

Prowincye żądają złożonych funduszów a od miesiąca takowe zmniejszyły się z $16\frac{2}{3}$ na $2\frac{1}{5}$ mil., również inkaso banku z $25\frac{7}{8}$ na 16 mil. (po większej części metaliki). Wkłady prywatne na rachunek bieżący zmniejszyły się nader nieznacząco (z $49\frac{3}{5}$ mil. na $49\frac{1}{5}$ mil.), ale podniesieniem stopy procentu bank sam niejako powoduje żądania zwrotu tych wkładów.

Podpisy na towarzystwo „Dwigatiel" wykazały 67 mil. rs. w miejsce żądanych 400,000 rs. Nie dowodzi to wprawdzie nadmiaru pieniędzy ale tylko możności składania kaucyi na 1—2 dni; zawsze jednak pieniędzy, zwłaszcza na weksle, jest dosyć i tylko uregulowania miesięczne końcowe na giełdzie, gdzie dążenie do haussy jest zbyt wielkie, są nadmierne i dla nich to podniesienie stopy procentu było nieuniknione. Bank państwa nie będzie mógł sobie poradzić inaczej, jak dalszem podniesieniem stopy procentu, aby tylko przyjść w pomoc towarzystwu wzajemnego kredytu. Wkłady towarzystwa na rachunki bieżące wynoszą 43 mil., które daje na $3\frac{3}{5}$ %; jeżeli stopę procentu na targu podniosą, zażądają zwrotu wkładów.

— Projekty dróg żelaznych w Turcyi na nowo zaczynają zajmować świat premysłowy. Gdy usiłowania ze strony Turcyi wejścia w układy z drogami żelaznemi południową (Südbahn) i państwa (Staatsbahn) nie osiągnęły naturalnie skutku w obec dzisiejszego położenia zwrócono więc znowu uwagę na projekt ułożony przez p. Hirscha z bankiem anglo-austryackim. Podług tego projektu bank anglo-austryacki i paryzkie „Societé generale" w połączeniu z Talabot'em, Blount'em i Hirszem mają utworzyć towarzystwo akcyjne oparte ze 150 milionami franków kapitału. Towarzystwo to miałoby na przyszłość objąć budowę tureckich dróg żelaznych. J. Hirsch z planem tym udał się do Konstantynopola i prawdopodobnie będzie chętnie przyjęty zwłaszcza w obec dzisiejszych słabych szans dla Turcyi na europejskim targu pieniężnym. Podziwiać należy śmiałość takiego przedsięwzięcia w dzisiejszych okolicznościach i przypuszczać należy iż w razie gdyby przyjść miało do skutku, Bank anglo austr. nieomieszka poczynić rozmaitych zastrzeżeń.

Stan czynności Banku Polskiego.

Od d. 6 do 10 września.

1. Eskonto weksli krajowych: w Warszawie portfel w d. 10 września	2,286,397.51	—	32,406.28
(Eskont 82,964 86½ zwróc. 115,371.14½)			
2. w Łodzi portfel w d. 10 września	647,916.82	+	4,901.98
(Eskont 52,330.03 zwróc. 47,428.05)			
3. w Włocławku portfel w d. 10 września	639,718.89	+	11,853. 3
(Eskont 53,880.70 zwróc. 42,027.67)			
4. Skup weksli zagranicznych. wynosiły w d. 10 września	34,544.14	—	18,280.—
(Nabyto — — zwróc 18,280.—)			
5. Zaliczenia na papiery publiczne portfel w d. 10 września	518,121.70	+	4,679.47½
(Udzielono 13,152.— zwróc. 8,472.52½)			
6. Pożyczki na zastaw towarów wynosiły w d. 10 września	331,009.89	—	4,620.—
(Udziel. na wełnę — — zwróc. 3,500.—)			
(„ „ towary 691.30 „ 1,811.30)			
7. Pożyczki na zastaw kosztowności w składzie warsz. w d. 10 września	728,899.81½	—	5,889.56
(Udzielono 982.35 zwróc. 6,871.01)			
8. Otwarte kredyta wynosiły w d. 10 września	3,534,754.76	+	32,972.70
(Udziel. 584,976.96½ zwróc. 552,004.26½)			
9. Stan kasy w dniu 10 września w srebrze	2,571,093.10¼	—	3,374. 3½
dto „ złocie	43,654.35½	bez zmiany	
dto „ bil. Ban. Pol.	618,700.—	+	8,200.—
dto „ dto Ces.	2,120,931.—	—	1,121,241.—
Łącznie	5,354,378.45¾	—	116,415. 3½

OGŁOSZENIA.

Kursa telegraficzne.

(Ajencyi Rudolfa Okręt).

Petersburg, dnia 21 września.	z dnia 21 za rubel srebrny			z dnia 17 za rubel srebrny		
Weksle na Londyn 3 mies.	—	30	29 15/16	—	30	29 15/16
ditto „ Hamburg 3 „	—	—	27⅛	—	—	27⅛
ditto „ Amsterdam 3 „	—	—	150	—	—	150½
ditto „ Paryż 3 „	—	—	313¼	—	—	314
ditto Berlin 15 dni za 100 R.	—	—	—	—	—	—
5ta Pożyczka Stieglitza	—	—	—	—	—	—
6ta „ „	—	—	—	—	—	—
7ma „ Rotschilda	—	—	—	—	—	—
Nowa Pożycz. Premio. z r. 1864	—	—	161	—	—	162
„ „ 1866	—	—	156	—	—	159
5% Bilety Bank. 1e —, 2e.	—	—	87¼	—	—	87¼
Akcye Wielkiego Towrz. dróg żela.	—	—	154¼	—	—	155¼
Obligacye „ „ „	—	—	—	—	—	—
Akcye dr. żel. Warsz. Terespolskiéj	—	—	116	—	—	118¼
„ „ „ Wiedeńskiéj	—	—	69	—	—	69
5% Listy Zastawne Ruskie	—	—	—	—	—	—
Imperyały 658	—	—	—	—	—	—
Dyskonto 6%						

Kursa Giełdy Warszawskiéj.

Monety i Banknoty.	z dnia 22 żądan.	z dnia 22 płacono	z d. 21 płacono
Półimperiał.................Rs.	—	—	—
Napoleondor................ „	—	—	—
Dukat ważny................ „	—	—	—
Rubel srebrny.............. „	—	—	—
Talar pruski..... (—%) „	—	—	—
Gulden Austryacki.. (—%) „	—	—	—
Papiery publiczne.			
Listy zastawne 100 rs. 1-a ser.	91.33	90.86	91.27
Listy zastawne 100 rs. 2-a ser.	91.33	90.86	91.27
4% Listy likwidacyjne..... „	75.10	74.60	74.78
Obligi Towarz. Kre. Z. za 100 Rs.	—	—	—
Obligi Skarbowe rs. 100.... „	—	—	—
„ cząstkowe złp. 500... „	—	—	—
Certyfi. ban. A. złp. 300... „	—	—	—
„ „ B. 200 op. kup. „	—	—	—
„ „ ditto bez proc. „	—	—	—
Akcye kol. żel. W. W. %.. „	—	—	—
3% oblig. W. W. 500 fr... „	—	—	—
Akcye kol. żel. W. B. ..... „	—	—	—
Akcye Żeg. Par. rsr. 100.. „	—	—	—
Bilety skarb. 100 rsr...... „	—	—	—
Cert. kom. likw. 100 rsr... „	—	—	—
5% bil. Pań. 100 rsr. op. kup. „	88.	87	87
4% metal. za sier. (za 100 rs.) ... „	—	100.50	—
ditto za luty (za 100 rs.) %.. „	—	102.	—
5-ta pożyczka (za 100 rs.) ... „	—	—	—
6-ta „ (za 100 rs.) ... „	—	—	—
Akcye wielkiéj kompanii kolei żel. za 125 rs....... „	—	—	—
4½% obl. dtto 2000 f. 500.. „	—	—	—
5% poży. rossyjskiéj z r. 1864 „	162.	—	—
„ „ „ 1866 „	159	—	—
5% Listy zastawne rossyjskie. „	—	—	—
5% Akc. kol. żel. W. Teres. „	—	—	—
Obligi ditto ditto..... „	—	—	—
5% „ Fabr. Łodzkie..... „	—	—	—
Weksle.			
Berlin 100 t. 2 m. (130⅔ 130½)	117.60	117.45	117.30
ditto krótki (130½ 130⅓) „	117.45	117.30	117.22
Gdańsk dit. dit. (130½ 130⅓) „	117.45	117.30	117.22
Moskwa 100 rs. 1 emis..... „	99.50	99.25	—
Petersburg 100 rs. krótki.. „	—	—	—
ditto 1 mies. .... „	—	—	—
Wiedeń 150 fl. 2 m. (108⅔ —	97.80	—	—
Hamburg 300 Bmk. ditto... „	—	—	—
Londyn 1 ft. st. 3 mies..... „	8. 8	8. 7	—
Paryż 300 fr. 2 mies........ „	96.75	—	96.15

Wartość kuponu: List. zast. 98⁸/₉. L. likw 123⅓ Obl. sk. 190. Poż. prem. 1 em. 94⁴/₉., 2 em. 11¹/₉.

Kursa walut zagranicznych dziś wyższe, obroty w wekslach małe. Listy zast. listy likw. i bil. ban. Ces płacono niżej,

Kursa telegraficzne.

(Ajencyi Rudolfa Okręt)

Berlin, dnia 21 września.	z d. 21	z d 20
Bilety Banku Rossyjskiego 90 rs.	76¼	76½
Wexle na Warszawę z tet. kr. dto	76	76⅛
dto „ Petersburg 3 tyg.		
dto „ „ 3 mies		
dto „ Londyn 3 mies.		
dto „ Paryż 2 „		
dto „ Hamb. 2 „ za		
dto „ Wiedeń 2 „ za		
Listy zastawne 4% ... z		
Listy likwidacyjne		
Obligacye skarbowe 4%		
Koleje Rosyjskie po 125 rs.		
Akcye Drogi Żel. Terespo		
Obligacye Drogi Żel. Teres		
Akcye Drogi Żel. Warsz.-		
Akcye Drogi Żel. Warsz.-		
1-sza pożyczka premiowa		
2-ga „ „		
5% Pożyczka Stieglitza .		
5% Listy Zastawne Ruskie		
Żyto na targu ... { za wisp		
dto „ dostawę. { f. cel. c / fut. ros		
Dyskonto. 4		

Wiedeń.

Wexle na Londyn........
„ „ Hamburg......
„ Paryż........
Pożyczka Narodowa......
5-proc. Metaliki........
Akcye Banku Kredytoweg
Dyskonto.......... 4%

Paryż.

Renta 3% ....
Renta włoska.........
Akcye Kredytu Ruchome
Dyskonto 2½

Londyn.

3% Papiery (Consols) ..
Dyskonto. . . 2½%

Wysokość wody na
dnia 22 września stóp 1 ca
Pogoda.

Targi Warszawskie z dnia 22 września.

	Czetwert rs.	Czetwert k.	korzec od rub.	korzec od kop.	korzec do rs.	korzec do kop.
Pszenica od 240 — 250 funt	12	—	6	30	7	50
Żyto... od 230 — 240 „	6	92	4	20	4	32½
Jęczmień 4 i 2-rzędowy	5	76	3	45	3	60
Owies	3	84	2	25	2	40
Gryka................	—	—	—	—	—	—
Rzepik letni						

Warszawa, dnia 10 (22) września 1869 r.—Za pozwoleniem Cenzury